

Voorstel algemeen bestuur

Onderwerp	Participatieverordening Vechtstromen 2026
Zaaknummer	0000124802
Portefeuillehouder	E. Hemmers-Markerink
Vertrouwelijkheid	Openbaar

I. Voorstel

Samengevat wordt voorgesteld:

1. In te stemmen met de Participatieverordening Vechtstromen 2026. Hiermee worden de spelregels voor inwonerp participatie alsmede voor de omgang met het uitdaagrecht vastgelegd.

II. Kernboodschap

Het algemeen bestuur van waterschap Vechtstromen heeft de Participatieverordening Vechtstromen 2026 vastgesteld. In de verordening staan de spelregels voor inwonersp participatie. Het maakt duidelijk hoe inwoners, organisaties en andere belanghebbenden bij het werk van het waterschap worden betrokken. Verder is in de verordening opgenomen hoe het waterschap omgaat met het uitdaagrecht. In de verordening zit een procedure voor het indienen van een verzoek daartoe. De ontwerpverordening heeft in februari/maart 2026 ter inzage gelegen. Dit heeft niet geleid tot (inspraak)reacties.

III. Waarom wordt dit voorgesteld? Wat wil het AB met het voorstel bereiken?

De Wet versterking participatie op decentraal niveau is op 1 januari 2025 in werking getreden. Deze wet zorgt ervoor dat inwoners meer invloed krijgen op de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid van hun gemeente, provincie, waterschap of openbaar lichaam in Caribisch Nederland. Ook wordt het uitdaagrecht, een specifieke vorm van participatie, wettelijk vastgelegd. Dit recht geeft inwoners de mogelijkheid om taken van de overheid over te nemen als zij denken deze beter of efficiënter te kunnen uitvoeren. Met de vorig jaar vastgestelde participatie- en communicatievisie, de dit voorjaar vastgestelde Participatiestrategie en de nu voorliggende Participatieverordening geeft het waterschap aan hoe het binnen Vechtstromen invulling geeft aan genoemd wettelijk kader.

IV. Toelichting op het voorstel/ kader

In de Participatieverordening is er voor gekozen om de kennis en ervaring van de inwoners, organisaties en andere belanghebbenden binnen het waterschap zoveel mogelijk te benutten en dit ook in alle stappen van het beleidsproces te doen. Vanaf het bepalen van de agenda tot aan de voorbereiding, besluitvorming, uitvoering en evaluatie van het waterschapsbeleid. In deze verordening zijn daartoe de spelregels voor inwonersp participatie opgenomen. Dat wil zeggen dat het gaat om een kader voor de wijze waarop inwoners, organisaties en andere belanghebbenden op initiatief van het waterschap bij het beleidsproces worden betrokken. Verder biedt de verordening ruimte aan het uitdaagrecht. Er zijn in de verordening voorwaarden opgenomen waaronder het waterschap het uitdaagrecht toepast en de verordening voorziet ook in een procedure bij het indienen van een verzoek daartoe.

V. Alternatief voorstel

Voor wat betreft het vaststellen van een participatieverordening is er feitelijk geen alternatief. Het is in de wet vastgelegd dat de decentrale overheden, waaronder het waterschap een dergelijke verordening vast moeten stellen.

VI. Argumenten

1. Met de participatieverordening wordt voldaan aan de wettelijke verplichting.

De Wet Versterking participatie decentraal niveau verplicht alle waterschappen een participatieverordening vast te stellen, uiterlijk 1 januari 2027. De vaststelling van de verordening is een verantwoordelijkheid van het algemeen bestuur.

VII. Risico's en kanttekeningen

Bij participatie kan het zo zijn dat er (hoge) verwachtingen ontstaan bij derden. Verwachtingen die niet altijd waargemaakt kunnen worden. In de communicatie rondom participatie wordt hier, bij het onderdeel "randvoorwaarden" aandacht aan geschonken. In de verordening zijn heldere begrenzendende kaders gesteld ten aanzien van het uitdaagrecht.

VIII. Financiën

De kosten die gemoeid zijn met participatie zijn te verdelen in kosten voor inwoners en voor overheidsparticipatie. De dekking voor inwonersparticipatie komt uit de afzonderlijke producten/projecten waar de inwonersparticipatie aan de orde is. Dit is conform de huidige werkwijze. Wanneer de kosten voor een herinrichtingsproject of een beleidsontwikkeling worden begroot, worden hierin de kosten van de participatie meegenomen. De kosten van overheidsparticipatie bestaande uit de personele inzet in het kernteam en de eventuele inzet elders in de organisatie die vanuit het kernteam wordt ingeroepen, is inzet die nu reeds gemaakt wordt bij de behandeling van de verschillende initiatieven die overal en nergens plaatsvindt. Als bij gevallen van overheidsparticipatie, het waterschap besluit om te participeren kan het zijn dat er bijdragen of investeringen door het waterschap gevraagd worden. Deze middelen moeten worden gevonden uit de reserveringen die het waterschap in de begroting heeft voor de doelen die bij het betreffende initiatief in het geding zijn, bijvoorbeeld voor de waterkwaliteitsopgave (KRW) of de waterkwantiteitsopgave (klimaatrobuust Vechtstromen). Dit vraagt dus om reservering van voldoende middelen bij projectbudgetten en om een algemeen budget voor participatie bij beleidsontwikkeling.

IX. Communicatie

Over de vastgestelde Participatieverordening wordt gecommuniceerd via de formele kanalen van het waterschap.

X. Juridische zaken

De Participatieverordening is door de afdeling juridische zaken opgesteld.

XI. Uitvoering

Er is een kernteam Participatie ingesteld. Deze 'bewaakt' de uitvoering van de Participatiestrategie en draagt zorg voor de correcte toepassing van de Participatieverordening.

Het kernteam bestaat uit medewerkers vanuit de teams S&O, Projecten en Juridische Zaken. Het team roept indien nodig expertise vanuit de organisatie in.

XII. Bijlage(n)

1. AB-Besluit.
2. Participatieverordening Vechtstromen 2026

Besluit Participatieverordening Vechtstromen 2026

Het algemeen bestuur van waterschap Vechtstromen;

gezien het advies d.d. 17 juni 2026

gelet op de artikelen 56 en 77 van de Waterschapswet;

BESLUIT

1. In te stemmen met de Participatieverordening Vechtstromen 2026. Hiermee worden de spelregels voor inwonerparticipatie alsmede voor de omgang met het uitdaagrecht vastgelegd.

Aldus vastgesteld in de vergadering d.d. 23 september 2026

Het algemeen bestuur van waterschap Vechtstromen,

dr. S.M.M. Kuks, watergraaf

drs. R.I. Andringa, secretaris